

Významné události roku 2008

INFORMAČNÍ LIST č. 6 / 2008

PROSINEC 2008

ÚŘAD
PRO OCHRANU
HOSPODÁŘSKÉ
SOUTĚŽE

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	3
UDÁLOST ROKU	4
VÝZNAMNÉ PŘÍPADY ŘEŠENÉ V ROCE 2008	5
Leden	5
Únor	5
Březen	6
Duben	6
Květen	7
Červen	7
Červenec	8
Srpen	10
Září	11
Říjen	12
Listopad	12
Prosinec	12
AKTIVITY ÚOHS V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH	13
Oblast hospodářské soutěže	13
Oblast veřejné podpory	15
Oblast veřejných zakázek	16
Prezentace ÚOHS v médiích	16
Mezinárodní spolupráce	17
Soudní přezkum rozhodnutí	17
Rozpočet ÚOHS a počet zaměstnanců	17
AGENDA 2009	18

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

tř. Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno

Redakční rada: Kristián Chalupa, Filip Vrána, Martin Švanda, Jana Ištvanová
Fotografie v textu: Filip Vrána (str. 6 dole, 10, 11), archiv ÚOHS (str. 1, 3, 4, 13, 15)tel.: 542 167 288/243/225
fax: 542 167 112
e-mail: tiskuohs@compet.cz
www.compet.czUzávěrka textu: 1. 12. 2008
Grafická úprava, tisk: Metoda spol. s r. o.

ÚVODNÍ SLOVO

Martin Pecina
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Nejdůležitější pro naše fungování jsou lidé

Když jsem na začátku roku předstupoval před zaměstnance svého Úřadu, bylo mi jasné, čím by se měl rok 2008 zapsat do dějin naší instituce. Především by mělo jít o rok stabilizace. Po roce 2006, který se nezdřáhám označit za rok „nula“ Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a následujícím roku 2007, který se zapsal do dějin ÚOHS významnými změnami struktury, sídla i personálního obsazení, jsem cítil nutnost naší činnosti poněkud zklidnit a stabilizovat. Hlavní očekávanou událostí byla plánovaná dostavba sídla, které dnes tvoří zázemí pro všechny zaměstnance. Ačkoliv se jednalo o změnu nejviditelnější, zdaleka nebyla tou nejdůležitější. Tím opravdu podstatným pro naše fungování jsou především lidé. A já osobně jsem velice rád, že rok 2008 se zapíše do historie naší instituce jako rok, kdy jsme konečně dosáhli naplnění stavu a tím potřebné stabilizace jednotlivých pracovních kolektivů. Jsem nesmírně rád, že se podařilo omezit fluktuaci na běžnou míru a že nesmírně mladý kolektiv postupně získává zkušenosti. To jsou trendy, v jejichž prohlubování rozhodně musíme pokračovat i v roce 2009 a v následujících letech.

Do dějin Úřadu se však rok 2008 zapíše ještě jednou věcí, kterou rovněž považuji za podstatnou, možná i přelomovou. Po dvou letech, kdy byla téměř všechna důležitá rozhodnutí ÚOHS v oblasti hospodářské soutěže rušena Krajským soudem v Brně z roztodivných příčin, došlo v roce 2008 k průlomu. Rozsudky, které jsme vždy považovali za překvapivé, až sporné, začaly přicházet na pořad dne u Nejvyššího správního soudu. A ten nám dal ve většině projednávaných případů za pravdu. Úspěšnost vskutku překvapivá, svědčící o tom, že práce naší instituce je kvalitní a má smysl. A nadále nás všechny utvrzující v přesvědčení, že je důležité trvat na své pravdě a svých principech i v případě, že vám osud či Krajský soud zrovna nepřeje. S tímto optimistickým závěrem roku 2008 bych se rád díval i do let dalších, neboť práce, která má hluboký smysl, je před námi ještě opravdu mnoho.

UDÁLOST ROKU

Nejen zaměstnanci se konečně dočkali nového sídla

Zaměstnanci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže se na jaře 2008 dočkali. Sedmáct let od vzniku antimonopolního úřadu všichni konečně sdílejí jednu střechu nad hlavou a mohou tak v klidu pracovat. Je to určitě potěšující zpráva i pro širokou veřejnost, protože různá pracovní setkání, odborné semináře a další akce je tak možné pořádat ve vlastní budově ÚOHS. Od počátku své existence sídlil totiž antimonopolní úřad v pronajatých prostorách Ústavního soudu. Nezbytnost řešení tohoto nevyhovujícího stavu byla stále zřejmější, nicméně teprve s nástupem Martina Peciny do funkce předsedy v září 2005 zaznělo jasné slovo. Úřad pak bezúplatně získal objekt po Armádě ČR na třídě Kpt. Jaroše. v Brně

S rekonstrukcí historické budovy se započalo koncem září roku 2006 a již v dubnu následujícího roku se do nových prostor nastěhovali první zaměstnanci. Náročnou rekonstrukci památkově chráněné budovy prováděla firma Kaláb. Výběrové řízení na přístavbu administrativní budovy vyhrála společnost TCHAS, která se stavbou započala v červenci 2007. Celkové náklady na rekonstrukci a dostavbu sídla dosáhly částky 170 milionů korun.

„Poprvé v sedmnáctileté historii naší instituce máme vlastní sídlo pro všechny zaměstnance a nyní konečně i s potřebným zázemím,“ uvedl na slavnostním zahájení provozu kompletně dokončeného sídla ÚOHS jeho předseda Martin Pecina. V této souvislosti označil uplynulá léta za období hledání jak formy, tak i zázemí. „Antimonopolní úřad je v současné době nezávis-

lou institucí s vysokým stupněm autonomie a věřím, že dnes i s vysokou prestiží a pověstí,“ dodal předseda ÚOHS.

Slavnostního otevření nového sídla se zúčastnila celá řada významných hostů, mezi nimiž nechyběl předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský, veřejný ochránce práv Otakar Motejl či první předseda ÚOHS a bývalý ministr pro hospodářskou soutěž Stanislav Bělehrádek. Ze slovenské metropole Bratislavy pak na slavnost přijeli současná předsedkyně Protimonopolního úřadu SR Danica Paroulková a také vůbec první předseda československého Federálního úřadu pro hospodářskou soutěž Imrich Flassik.

Se značným zájmem se během oficiální slavnosti, ale i později setkala také publikace s názvem *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže – historie, fakta, svědectví*, která byla vydána právě u příležitosti otevření nového sídla ÚOHS. Jedná se o kolektivní dílo odboru vnějších vztahů, které čtivým způsobem přibližuje nejen historii Úřadu či dějiny hospodářské soutěže od dávných dob, ale i například historii budovy a ulice, na níž sídlo antimonopolního úřadu stojí. Součástí této stopadesátistránkové knihy je řada grafů či tabulek, ale i množství současných i dobových fotografií nebo karikatur.

Po skončení slavnosti, ještě před návratem do Bratislavy, konstatoval předseda bývalého federálního soutěžního úřadu Imrich Flassik, že zahájení provozu v novém sídle Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže se určitě stalo nejvýznamnější událostí roku nejen pro všechny jeho zaměstnance, ale i pro odbornou veřejnost.

Kristián Chalupa

ředitel Odboru vnějších vztahů ÚOHS

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY ŘEŠENÉ V ROCE 2008

LEDEN

Úřad povolil bez podmínek spojení v oblasti stavebního spoření. Soutěžitel **Raiffeisen** Bausparkassen Holding GmbH získal stoprocentní podíl **HYPO** stavební spořitelny a.s. Prodávající stranou byla v dané transakci UniCredit Bank Czech Republic, a.s. a německá banka Vereinsbank Victoria Bauspar AG.

Evropská komise rozhodla, že nevznese námitky proti režimu podpor činností v oblasti **železniční dopravy** navrženému Českou republikou. Záměrem orgánů ČR je zaručit se za úvěr 30 milionů EUR, aby usnadnily nákup nových kolejových vozidel pro osobní dopravu. Úvěr, který poskytne finanční společnost EUROFIMA, přispěje k potřebné modernizaci kolejových vozidel Českých drah užívaných pro osobní dopravu a ke zvýšení spolehlivosti a bezpečnosti osobní železniční dopravy v České republice.

ÚOHS vydal stanovisko k tzv. odbytovým družstvům působícím převážně v zemědělství, v němž popsal co považuje za porušení soutěžních pravidel a co nikoliv. Současně stanovil přechodné období do konce roku 2009, v němž mají zemědělci povinnost uvést svoji činnost do souladu s těmito pravidly.

ÚNOR

ÚOHS zveřejnil oznámení o alternativním řešení soutěžních problémů, v němž do budoucna jasně definoval v jakých případech je možné odstranění soutěžních problémů mimo správní řízení nebo v jeho rámci, ovšem bez pokuty. Úřad tak učinil další významný krok ke zvýšení transparentnosti, předvídatelnosti a jednotnosti svého postupu vzhledem k soutěžitelům, jejichž jednání prošetřuje.

Úřad ukončil rozsáhlé šetření týkající se společnosti **CCS Česká společnost pro platební karty a.s.** Důvodem pro jeho

zahájení bylo zavedení nového systému smluvních poplatků za akceptaci CCS karet vůči prodejcům pohonných hmot, kterým byly tyto poplatky navýšeny. ÚOHS zkoumal jak oprávněnost zvýšení poplatků, tak i to, zda jejich aplikací nedošlo k uplatňování rozdílných podmínek. Z provedeného šetření vyplynulo, že společnost CCS stanovuje prodejcům poplatky podle výše jejich obrátu uskutečněného při prodeji pohonných hmot přes karty CCS, přičemž při rostoucím obrátu výše poplatku klesá. Aplikace poplatkových podmínek je tak založena na poskytování množstevních slev, což je v souladu se soutěžním právem.

Předseda Úřadu Martin Pecina svým rozhodnutím potvrdil uložení sankce ve výši **500 000 Kč statutárnímu městu Karlovy Vary** za jeho postup ve veřejné zakázce „Výstavní, sportovní kulturní a kongresové centrum“. Zadavatel v tomto případě porušil zákon o veřejných zakázkách, když neprovedl transparentním způsobem omezení počtu zájemců pro účast v užším řízení. Zadáním dané zakázky byla zadavatelem pověřena společnost STORMEN s.r.o. Ta následně bez řádného důvodu sama pověřila losováním společnost Stone Block a.s. Omezení počtu zájemců pro účast v soutěži tak provedla v šetřeném případě osoba odlišná od zadavatele i od osoby pověřené výkonem zadavatelských činností. Pověření společnosti Stone Block přitom zadavatel schválil až dodatečně. Již tento postup vzbuzuje pochybnosti o regulérnosti a dostatečné transparentnosti úkonů zadavatele. ÚOHS se především ve správním řízení podrobně zabýval videozáznamem losování, který je veřejně přístupný. Z něj je zřejmé, že osoba, která losování provedla, manipulovala s lístky v losovací nádobě. Losování, při němž losující osoba manipuluje s losovacími lístky, a to z jakýchkoli důvodů, nelze přitom označit za transparentní. K provedení výběru z uchazečů, kteří splnili kvalifikaci, při omezení počtu zájemců v užším řízení ÚOHS konstatuje, že provedení výběru losem je jedním z možných způsobů. Zadavatel musí tento způsob výběru zveřejnit v oznámení zadávacího řízení a samotné losování musí proběhnout zcela transparentně. Zadavatel se tento záměr nepodařilo zajistit, a to vzhledem ke skutečnému průběhu losování. Losování prvních tří společností proběhlo nepoměrně kratší dobu než dalších dvou. Poslední vylosovanou společností byl přitom pozdější realizátor zakázky sdružení SYNER-BAU-STAV-METROSTAV. Rozdílnost v délce losování byla vysvětlována „slepenými“ losovacími lístky. Toto vysvětlení ÚOHS ve správním řízení nepovažoval za věrohodné, mj. proto, že po vysypání všech zbylých losovacích lístků z nádoby byly všechny samostatné bez jakýchkoliv známek slepení. Samotné přezkoumání lístků nebylo možné, neboť zadavatel je v průběhu správního řízení nepředložil a uvedl, že je nemá k dispozici.

Předseda Úřadu Martin Pecina potvrdil uložení pokuty **300 tisíc korun akciové společnosti VÍTKOVICE ARÉNA**. Důvodem byl chybný postup při zadávání veřejné zakázky týkající se výstavby sport baru pro multifunkční halu v Ostravě-Vítkovicích.

Předseda ÚOHS potvrdil, že **Ministerstvo financí** porušilo zákon o veřejných zakázkách, když zrušilo zadávací řízení

na správu finančních prostředků na financování protipovodňových opatření. Ministerstvo bylo v tomto případě sankcionováno částkou 10 tisíc korun. Vítězem soutěže se stala Československá obchodní banka, a.s. Vybraný uchazeč se však poté ve zcela jiném případě dostal do soudního sporu se zadavatelem, který následně tendr na správu finančních prostředků na financování protipovodňových opatření zrušil. Podle zákona o veřejných zakázkách může veřejný zadavatel soutěž zrušit pouze v situaci, v níž se ocitne v důsledku působení některé vnější, nepředvídatelné události. Jde například o stav, kdy neobdrží slíbenou dotaci, vstoupí do likvidace, konkurzu. Dále též v důsledku živelné pohromy nelze po zadavateli požadovat, aby dokončil zadávací řízení. V daném případě zadavatel zrušení zakázky odůvodnil ztrátou důvěry v uchazeče. Tento argument však ÚOHS nemohl přijmout jako hodný zvláštního zřetele.

BŘEZEN

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Martin Pecina potvrdil svým druhostupňovým rozhodnutím uložení pokuty 12 milionů korun společnosti Linde Gas a.s. (Linde). Důvodem je zneužití dominantního postavení v oblasti dodávek technických plynů v lahvích. Úřad se chováním uvedené společnosti začal zabývat již v roce 2002. Pokuta byla poprvé pravomocně uložena v říjnu 2004. Toto rozhodnutí však Krajský soud v Brně v červenci 2007 z procesních důvodů zrušil. Dle názoru soudu Úřad pochybil, když zástupce společnosti Linde nepřizval k výslechu svědků. Tato procesní vada byla v novém řízení napravena.

ÚOHS povolil spojení soutěžitelů **J&T Private Equity B.V. a Czech Energy Holding, a.s.**

Úřad povolil převzetí majority ve společnostech **HAMÉ, a.s. a OTOMAC, a.s. ze strany Nordic Food s.r.o.** Spojení bylo povoleno bez podmínek. ÚOHS proti němu neobdržel žádnou připomínku.

Předseda Úřadu Martin Pecina potvrdil uložení **100tisícové pokuty zadavateli Pec pod Sněžkou**. Uvedené město zadalo zakázku převyšující částku 16 milionů korun na úpravu a přístavbu místní základní školy bez výběrového řízení přímo firmě BAU-INVEST Pec pod Sněžkou, s.r.o.

DUBEN

Úřad povolil spojení soutěžitelů na trhu piva mezi společnostmi **Královský pivovar Krušovice a.s. a Drinks Union a.s.** Pivovary soutěžitele Drinks Union se tak mohou začlenit do skupiny Heineken. Vzhledem k vysokému stupni koncentrace na trhu s pivem posuzoval Úřad dopady spojení nejen na celkovém trhu piva v České republice, ale i detailněji na tzv. on-trade a off-trade distribučním kanálu. Tržní podíl subjektu vzniklého spojením však ani v jednom případě nepřesáhne 15% hranici a zůstane tedy hluboko pod 25% úrovní, pod níž se má za to, že fúze nebude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže.

ÚOHS vydal rozhodnutí, v němž společnost **Estée Lauder CZ, s.r.o. uložil pokutu ve výši 818.000,- Kč** za uzavření zakázané dohody o určení cen pro další prodej s některými odběrateli značkové kosmetiky. Podle uzavřených dohod měli odběratelé povinnost dodržovat maloobchodní ceny stanovené společností Estée Lauder. Společnost se proti rozhodnutí neodvolala a pokutu zaplatila.

Úřad vydal prvostupňové nepravomocné rozhodnutí ve věci veřejné zakázky „**rekonstrukce jevištních stolů v Janáčkově divadle**“. Zadavatel, statutární město Brno, postupoval v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách. Zadávací řízení bylo proto zrušeno.

Evropská komise schválila podporu na investice ve prospěch společností, jež pro splnění smluv o veřejné službě v České republice **nakupují nové autobusy**. Od roku 2008 do roku 2013 tak bude dopravcům vyplácena podpora při opatření nového autobusu ve formě jednorázové přímé dotace na začátku

smlouvy o veřejné službě. Tato podpora pak bude poměrným způsobem srážena z vyrovnávacích plateb za veřejnou službu a v důsledku tak jednotliví příjemci neobdrží více podpory než podle smlouvy o veřejné službě, ale obdrží části této podpory hned na začátku smlouvy.

Úřad zahájil správní řízení se společností **Albatros**. Důvodem je možné porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže, které ÚOHS spatřuje v dohodách o určení ceny pro další prodej uzavíraných společností Albatros s jejími odběrateli neperiodických publikací.

Evropská komise dne 30. dubna 2008 schválila program podpory na pořízení a **modernizaci železničních vozidel** v České republice. Český stát vynaloží za období 2008–2013 v rámci tohoto programu 4,8 miliardy Kč. Program organizuje podporu na modernizaci železniční dopravy v rámci smluv o veřejné službě. Jeho realizací se rozhodujícím způsobem urychlí modernizace českých železničních vozidel a veřejná železniční přeprava se tak učiní přitažlivější než individuální automobilová doprava, jež často více znečišťuje životní prostředí.

KVĚTEN

Evropská komise povolila České republice **podporu provozatelů nákladní vnitrozemské vodní dopravy**. Celková podpora ve výši 443,5 mil. Kč bude spolufinancována z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Cílem programu modernizace je efektivnější využívání plavidel, vyšší úroveň bezpečnosti a snižování dopadů vodní dopravy na životní prostředí.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil svým pravomocným rozhodnutím spojení soutěžitelů **Česká Unigrafie, a.s.** a **TISKÁRNA REPROPRINT s.r.o.** Jednalo se v krátké době již o druhou fúzi povolenou této společností. Na konci března 2008 bylo schváleno její spojení se společností BOHEMIA PRINT a.s.

Předseda Úřadu Martin Pecina potvrdil **pokuty sedmi producentů drůbeže za nedovolenou kartelovou dohodu. Sankce dosahuje v souhrnné výši 14,208 mil. korun.** Soutěžitelé AGRODRUŽSTVO JEVIŠOVICE, Zemědělské družstvo PEŘÍN, Zemědělské družstvo „Roštýn“, ZEVA CHLÍSTOVICE, a.s., SUŠÁRNA POHOŘELICE, s.r.o., Karlov, a.s. a AGROPRODUCT, spol. s r. o. se dne 13. prosince 2006 v Jevišovicích dohodli

na společné strategii stanovování prodejní ceny jatečných kuřat platné od 1. ledna 2007. Cílem bylo dosáhnout postupně výše ceny alespoň 20,- Kč za 1 kilogram živé váhy v I. jakostní třídě, a to zejména u nejvýznamnějšího společného odběratele, společnosti Kostelecké uzeniny a.s. Uvedené společnosti si současně dohodly i společný postup a účast na jednání o zvýšení výkupní ceny jatečných kuřat u zmíněného odběratele dne 14. prosince 2006, a podle této strategie následně s úspěchem postupovaly. Je přitom zřejmé, že v případě absence vzájemného srozumění, nemohli by účastníci dohody dosáhnout v tak krátkém časovém intervalu zvýšení prodejní ceny brojlerů. Úřad konstatuje, že uskutečňovanou dohodou mezi sebou účastníci řízení vyloučili riziko soutěže na trhu, kdy jednotlivý soutěžitel nemá informace o zamýšleném chování svého konkurenta.

Předseda Úřadu Martin Pecina opětovně uložil pokutu **půl milionu korun městu Prostějov** za nezákonný postup ve veřejné zakázce na výstavbu aquaparku. Symbolická pokuta 10 000 Kč byla uložena také městské společnosti MI PRO STAV.

ČERVEN

Úřad uložil svým prvostupňovým rozhodnutím pokutu **1,089 mil. korun společnosti DELLUX CZ**. Uvedená společnost od roku 2002 uzavírala se svými odběrateli (autorizovanými prodejci) zakázané dohody o určení cen pro další prodej, které vedly k narušení hospodářské soutěže na trhu distribuce selektivní kosmetiky. Předmětem činnosti společnosti DELLUX je mj. distribuce výrobků selektivní kosmetiky obchodních značek Yves Saint Laurent, Stella McCartney, Oscar de la Renta, Jean Paul Gaultier a některých dalších, a to prostřednictvím autorizovaných prodejců. Podle uzavřených dohod měli odběratelé povinnost dodržovat maloobchodní ceny stanovené společností DELLUX CZ. Ve správním řízení byl prokázán faktický dopad zakázaných dohod na hospodářskou soutěž jako takovou, když většina ze zavázaných autorizovaných prodejců dohody o přímém určení cen pro další prodej dodržovala. Úřad rovněž při stanovení výše pokuty zohlednil fakt, že plnění předmětných dohod o přímém určení cen pro další prodej bylo ze strany společnosti DELLUX CZ kontrolováno.

ÚOHS povolil spojení **ROSA market s.r.o. a PRAMEN CZ a.s.**, neboť tato fúze nezvýší tržní sílu spojujících se soutěžitelů natolik, aby to mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže.

Úřad zahájil správní řízení se společností **STUDENT AGENCY, s.r.o.** Důvodem je podezření ze zneužití dominantního postavení v oblasti autobusové dopravy na lince Praha – Brno a zpět.

Povoleny byly fúze v oblasti mlékárenské výroby. Francouzská společnost **Sicopa S.A. náležející do skupiny FROMAGERIES BEL S.A.** získala kontrolu v Jaroměřické mlékárně a.s. a mlékárně J+R, s.r.o. z blízkých Moravských Budějovic.

Úřad uložil nepravomocně pokutu **500 tisíc korun Sdružení pohřebnictví v ČR (SPČR)**. Sdružení od roku 2002 přijalo několik

předpisů a metodik, které vedly k narušení hospodářské soutěže na trhu pohřebních a souvisejících služeb. Kromě zaplacení pokuty musí sdružení své členy (cca 140 subjektů) informovat o obsahu rozhodnutí ÚOHS a upravit některé materiály tak, aby neodporovaly pravidlům soutěže. Jedním z předmětných dokumentů je „Kodex cti“ obsahující mj. pravidlo motivující členy sdružení nepožadovat za své služby ceny nižší, než jsou ceny obvyklé. Dále se jedná o dokument nazvaný „Zásady určující základní pravidla práce subjektů ucházejících se o ‚Znak kvality‘ propůjčovaný Sdružením pohřebnictví v ČR“ obsahující zákaz podávání informací srovnávajících ceny mezi konkurenty. Dále pak šlo o tři metodické materiály (např. „Jak postupovat při kopání hrobů“), které vždy obsahovaly návod na stanovení ceny za určité služby, což je z hlediska zákona o ochraně hospodářské soutěže nepřijatelné. Ze všech uvedených materiálů vyplývá přímá snaha ovlivnit tvorbu ceny konkrétních služeb poskytovaných členy sdružení. Jde o rozhodnutí, jež má svým obsahem a účelem charakter cenového doporučení, která, uskutečněná na úrovni sdružení soutěžitelů, splňují kritéria zakázaného protisoutěžního jednání. V každém takovém doporučení je totiž obsažen prvek protisoutěžní horizontální spolupráce. Metodické materiály poskytují svým adresátům konkrétní návod, jakým způsobem své služby oceňovat.

Úřad svým prvostupňovým nepravomocným rozhodnutím uložil pokutu **300 tisíc korun statutárnímu městu Zlín**. Důvodem jsou závažná pochybení při realizaci zakázky z roku 2006 na „dodávky a služby v oblasti informačních a komunikačních technologií“. Úřad dále uložil zákaz plnění uzavřených smluv. Zadavatel proti rozhodnutí podal rozklad. Porušení zákona

se město dopustilo za bývalého vedení radnice. Zadavatel se správním deliktu dopustil tím, že uzavřel smlouvu s uchazečem IMPROMAT-COMPUTER s.r.o., přičemž nevymezil předmět veřejné zakázky v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky. Dále porušil zákon, když odkazoval v zadávací dokumentaci na specifická označení výrobků, které platí pro určitého podnikatele za příznačné, čímž byla určitým dodavatelům zaručena konkurenční výhoda. Zadavatel rovněž neomezil rozsah požadovaných informací o kvalifikaci dodavatelů na informace bezprostředně související s předmětem veřejné zakázky. Požadoval totiž minimální roční obrát uchazeče 300 mil. korun, tj. téměř 27krát vyšší než je roční hodnota dané zakázky. Tím byla porušena zásada nediskriminace. ÚOHS konstatuje, že postup zadavatele mohl podstatně ovlivnit hodnocení nabídek. Pokud by se totiž zadavatel nedopustil výše popsanych porušení zákona nelze vyloučit, že by podali nabídku i další dodavatelé, kteří mohli nabídnout výhodnější podmínky realizace veřejné zakázky. V případě výběru dodavatele výpočetní techniky se jednalo již o čtvrté provinění města Zlín, za které bylo ze strany ÚOHS od roku 2002 pokutováno (další sankce byly za jiné zakázky). Výše sankcí v součtu celkem 4 správních řízení týkajících se výpočetní techniky činí 645 tisíc korun.

Předseda Úřadu Martin Pecina potvrdil svým druhostupňovým rozhodnutím uložení pokuty **20 tisíc korun Ministerstvu obrany**. Důvodem jsou pochybení při zadávání zakázky na koupi 3 parních sterilizátorů.

Úřad uložil svým prvostupňovým rozhodnutím pokutu **30 tisíc korun městu Břeclav**. Město neprovedlo zadávací řízení u veřejné zakázky na služby spojené s prodejem nemovitostí. Pokuta byla později potvrzena předsedou ÚOHS.

ČERVENEC

Předseda ÚOHS Martin Pecina potvrdil pokutu **50 tisíc korun jihlavské nemocnici** za chybný postup při zadávání veřejné zakázky na dodávku hemodialyzačních přístrojů a souvisejícího zdravotnického materiálu. Zadavatel obdržel celkem tři nabídky. Dvě z nich přitom vyřadil z důvodu mimořádně nízké nabídkové ceny. V soutěži tedy zbyla jako jediná nabídka společnosti FRESNIUS MEDICAL CARE. Zakázka jí však přidělena nebyla, neboť jihlavská nemocnice rozhodla o zrušení výběrového řízení. Tím ale byl porušen zákon o veřejných zakázkách, protože pro zrušení zakázky nebyl dán žádný zákonný důvod.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ukončil správní řízení se společnostmi náležejícími do české části skupiny **Kofo-la**. V jeho průběhu bylo prokázáno, že společnosti této skupiny uzavíraly v letech 2001 až 2008 se svými odběrateli zakázané vertikální dohody o určení cen pro další prodej. Dohody byly sjednány s některými velkoobchodními odběrateli z různých částí České republiky, kteří byli zavázáni uplatňovat při dalším prodeji jednotné ceny. Uvedené dohody omezovaly konkurenční vztah mezi odběrateli, a tím snížily výhody plynoucí pro konečné spotřebitele z nenarušené konkurence soutěžitelů na trhu dodávek nealkoholických nápojů. Určování cen pro další prodej vede v konečném důsledku ke zvýšení cen pro spotřebitele a omezení konkurence v rámci značky. Proto české i evropské

právo považuje takové jednání za závažné porušení soutěžních pravidel. V daném řízení byl poprvé před ÚOHS použit proces narovnání. Tento procesní postup, který je aplikován při šetření protisoutěžního jednání mnoha zahraničními soutěžními úřady a nově též Evropskou komisí, umožnil rychlé ukončení správního řízení, což vedlo k úsporám časových, lidských i materiálních zdrojů, které může ÚOHS využít při odhalování a prokazování jiných protisoutěžních jednání. Společnosti skupiny Kofola od okamžiku, kdy bylo zřejmé, že Úřad má dostatek podkladů pro prokázání protisoutěžního jednání, s Úřadem plně spolupracovaly. Potvrdily existenci vytýkaného jednání, jeho délku a uznaly též právní kvalifikaci jednání. Účastníci řízení rovněž předložili další důkazy dokumentující rozsah protisoutěžního jednání. Výsledkem narovnání je nejen výrazné zkrácení délky správního řízení, ale též významné snížení pokuty udělené společnosti Kofola Holding. Ta musela zaplatit sankci **13,552 milionů korun**, což je však méně než polovina výše pokuty, která jí hrozila, pokud by s ÚOHS v průběhu řízení nespoupracovala a své jednání nepřiznala.

Úřad povolil spojení soutěžitele **Hyundai Auto Czech s.r.o.** se společnostmi **HYUNDAI Motor CZ s.r.o.** a **HYUNDAI Motor SK s.r.o.**

Předseda Úřadu potvrdil pořádkovou pokutu ve výši **100 000 Kč luhačovické společnosti VAVRYS CZ s.r.o.**, která opakovaně nedodala v rámci šetření trhu outdoorového vybavení Úřadem požadované informace.

ÚOHS uložil svým prvostupňovým nepravomocným rozhodnutím společnosti **České dráhy, a.s.** pokutu ve výši **270 milionů korun** za zneužití dominantního postavení na trhu železniční nákladní dopravy substrátů přepravovaných ve velkých objemech na území České republiky. Jednáním Českých drah bylo porušeno české i komunitární soutěžní právo. K porušení zákona došlo konkrétně tím, že společnost České dráhy v období od 1. 1. 2003 do 30. 11. 2007 uplatňovala bez objektivně ospravedlnitelných důvodů vůči svým odběratelům rozdílné ceny za služby železniční nákladní dopravy u přeprav se srovnatelnými kalkulačními parametry a rovněž uplatňovala rozdílné výše marží. Tím České dráhy znevýhodňovaly některé své odběratele železniční nákladní dopravy, kterým byly stanoveny ceny podstatně vyšší než jiným zákazníkům při obdobném nebo srovnatelném plnění. Tímto jednáním způsobily

České dráhy materiální újmu těm svým odběratelům, s nimiž obchodovaly za méně příznivých podmínek, a nepřímo též konečným spotřebitelům. Rovněž byla ztížena možnost uplatnění ostatních železničních nákladních dopravců na trhu. Výhodnější podmínky České dráhy poskytovaly především těm svým zákazníkům, jimž byla nabídnuta přeprava od konkurenčních firem. Konkurenti Českých drah přitom neměli možnost na takovou cenovou politiku adekvátně reagovat. Dále České dráhy v období od 1. 1. 2005 do 30. 11. 2007 uplatňovaly bez objektivně ospravedlnitelných důvodů vůči svým odběratelům rozdílné podmínky pro poskytnutí tzv. levelových cen (rozdílné výše objemů přepravovaného zboží nutné pro dosažení množstevní slevy a rozdílné výše slev při dosažení stanoveného objemu přepravovaného zboží). Tím opět znevýhodňovaly některé své odběratele železniční nákladní dopravy, kterým byly stanoveny podstatně méně výhodné podmínky pro získání a aplikaci levelových cen. Cílem Českých drah bylo zajištění loajality zákazníků pro případ konkurenční nabídky ze strany jiného soutěžitele. České dráhy dále znemožnily v roce 2006 a části roku 2007 společností SPEDIT-TRANS, a.s. a ŠPED-TRANS Levice, a.s. bez objektivně ospravedlnitelných důvodů uzavírat smlouvy o zákaznickém tarifu, a získat tak slevu z veřejného ceníku, a dále stanovily povinnost skládat stoprocentní zálohy na jimi poskytované služby železniční nákladní dopravy. Dne 5. 1. 2006 pak společnost České dráhy vypověděla výše uvedeným soutěžitelům Smlouvy o centrálním zúčtování přepravného, čímž je znevýhodnila oproti konkurenci. České dráhy tyto kroky učinily v reakci na vysoce konkurenční jednání obou společností a jejich výsledkem bylo faktické odmítnutí obchodovat s těmito společnostmi. V konečném důsledku tak bylo těmto společnostem znemožněno, resp. výrazně ztíženo další působení na trhu.

SRPEN

ÚOHS obdržel **stanovisko Evropské komise k postupu Národní knihovny** ve věci výběrového řízení na novou budovu v Praze na Letné. Z dopisu Evropské komise vyplývá, že Národní knihovna při soutěži o architektonický návrh měla postupovat podle zákona o veřejných zakázkách. Evropská komise nepovažuje pravidla UNESCO ani pravidla Mezinárodní unie architektů za zvláštní postup mezinárodní organizace, který by mohl představovat výjimku pro daný případ. Evropská komise, stejně jako dříve ÚOHS, konstatovala, že v daném případě nejsou splněny podmínky pro použití jednacního řízení bez uveřejnění pro zadání projektových prací na stavbu, které má následovat po soutěži o návrh.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uzavřel dva poměrně složité případy v oblasti spojování soutěžitelů. Obě fúze byly povoleny se závazky. Prvním případem byla koupě maloobchodních prodejen **PLUS – DISCOUNT spol. s r.o. ze strany společnosti REWE Zentralfinanz eG**. ÚOHS začal fúzi posuzovat poté, co mu ji, jakožto příhodněji postavenému soutěžnímu úřadu, předala Evropská komise. Na území České republiky je skupina REWE přítomna prostřednictvím sítě maloobchodních prodejen BILLA a Delvita (celkem 181 prodejen) a sítě diskontních prodejen Penny (celkem 171 prodejen). Nabývaná společnost PLUS, která náležela v době před spojením do skupiny Tengelmann, provozovala v ČR síť diskontních prodejen Plus (celkem 146 prodejen). Spojením vzniklý subjekt zaujal postavení druhého nejsilnějšího soutěžitele na celonárodním trhu maloobchodního prodeje zboží denní potřeby za skupinou Schwarz a před společnostmi Ahold a Tesco. ÚOHS proto provedl rozsáhlou analýzu lokálních trhů. Z výsledků šetření vyplynul závěr, že by posuzované spojení vedlo k vysoké koncentraci na lokálních maloobchodních

tržích na území čtyř okresů. Takto silné postavení by umožnilo skupině REWE chovat se ve značné míře nezávisle na ostatních soutěžitelích a odběratelích. Za účelem odstranění obav z narušení hospodářské soutěže účastník řízení předložil návrh strukturálních závazků. Dle jejich přijatého znění je společnost REWE povinna odprodat na problematických trzích vždy jednu prodejnu ze svého portfolia. Na ostatních lokálních trzích obavy z narušení hospodářské soutěže nevznikly. ÚOHS v srpnu 2008 uzavřel také případ spojení soutěžitelů **AGROFERT HOLDING, a.s. a PRVNÍ ŽATECKÁ a.s.**, a to rovněž s podmínkami. Při posuzování spojení Úřad identifikoval obavy z narušení hospodářské soutěže na trhu maloobchodního prodeje průmyslových hnojiv v Ústeckém a Středočeském kraji, maloobchodního trhu prodeje přípravků na ochranu rostlin v Ústeckém kraji, trhu skladování rostlinných komodit v Ústeckém a Středočeském kraji a na trhu maloobchodního prodeje krmných směsí by na území Ústeckého kraje. Kvůli zachování účinné hospodářské soutěže přistoupil Úřad k uložení strukturálních podmínek a omezení, jejichž splněním svůj souhlas se spojením podmínil. Konkrétně je nabyvatel povinen odprodat několik částí podniku PRVNÍ ŽATECKÁ nezávislému třetímu subjektu, který bude mít předpoklady pro provozování takových aktiv, čímž dojde k odstranění obav z narušení hospodářské soutěže na uvedených trzích ve Středočeském a Ústeckém kraji.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil svým prvostupňovým nepravomocným rozhodnutím pokutu **1 milion korun České lékárnické komoře (ČLK)**. Představenstvo

komory vydalo v srpnu 2007 dokument „Stanovisko představenstva České lékárnické komory k postupu lékáren, které pacientům za předložený recept vyplácejí finanční hotovost“, v němž vyjádřilo nesouhlas s postupem lékáren (Dr. Max) nabízejících pacientům za předložení receptu finanční hotovost nebo jinou pozornost. Komora dále informovala, že tento postup bude nadále považovat za porušení povinností lékárníka vyplývajících z ustanovení Etického kodexu ČLK. Ze Stanoviska ČLK vyplývá přímá snaha ovlivnit provozovatele lékáren v jejich nezávislém rozhodování. Členové komory byli odrazováni od poskytování finanční hotovosti nebo jiné pozornosti za předložení receptu, a to z obavy před možným disciplinárním postihem. Toto odrazení přitom bylo hlavním cílem Stanoviska ČLK. Stanovisko ČLK je pro lékárníky vodítkem, aby si poskytováním finanční hotovosti nebo jiné pozornosti za předložení receptu mezi sebou nekonkurovali. ÚOHS konstatuje, že vyplácení finanční hotovosti či poskytování jiné pozornosti za předložení receptu patří mezi legitimní způsoby, jak získávat zákazníky a podporovat obrat soutěžitele, resp. obrat konkrétní lékárny. Stanovisko ČLK tak omezuje propagaci lékáren. Propagace výrobků a služeb soutěžitelů přispívá k rozvoji soutěžního prostředí na trhu, neboť je prostředkem k dosažení efektivnější nabídky zboží spotřebitelům. Propagace soutěžitele má pozitivní dopad na spotřebitele poptávající toto zboží, který se projevuje primárně ve vyšší informovanosti o nabídce na trhu a zprostředkovaně má také vliv na cenu, kterou platí klient lékárny.

Úřad povolil spojení soutěžitelů **Müller Sachsen GmbH a Mlékárna Pragolaktos, a.s.** podnikajících v oblasti mlékárenství.

Předseda Úřadu Martin Pecina svým druhostupňovým rozhodnutím potvrdil uložení sankce ve výši **150 000 Kč zadavatelů Fakultní nemocnice Brno** za porušení pravidel při zadávání

veřejných zakázek. Bohunická nemocnice uzavřela bez zadávacího řízení smlouvu se společností FRESNIUS MEDICAL CARE ČR, dodavatelem softwaru EuClid, který monitoruje dialýzy.

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Martin Pecina svým pravomocným rozhodnutím potvrdil, že **Ministerstvo obrany ČR chybovalo při zadávání veřejné zakázky na rekonstrukci posádkového cvičiště v Tisé a zadavatelé uložili sankci ve výši 50 000 Kč.** Zadavatel porušil zákon o veřejných zakázkách, když rozdělil předmět plnění na tři samostatné podlimitní veřejné zakázky. Celkový objem zakázek přitom činil téměř 184 mil. Kč, přičemž limit pro stavební práce je 5 mil. EUR, tedy po přepočtu dle v té době platného kurzu 157 mil Kč. Rozdělením došlo ke snížení ceny zakázek pod uvedenou úroveň a zadavatel pak nedodržel postupy platné pro nadlimitní veřejné zakázky a nezveřejnil informace o této zakázce v Úředním věstníku Evropské unie.

Úřad svým opakovaným prvostupňovým rozhodnutím vydaným na základě předchozích rozsudků Krajského soudu v Brně a Nejvyššího správního soudu v Brně konstatoval, že zadavatel, statutární město Brno, nepostupoval v zakázce na zhotovení třístupňové projektové dokumentace a následný autorský dozor „**Vila Tugendhat – rekonstrukce**“ dle zákona o zadávání veřejných zakázek.

ZÁŘÍ

Ředitel Sekce hospodářské soutěže **Robert Neruda** se stal novým místopředsedou. V užším vedení Úřadu vystřídal Jindřišku Koblihovou, kterou ve funkci ředitelky Sekce veřejných zakázek nahradil **Pavel Herman**.

Úřad povolil prodej společnosti **VIAMONT Cargo, a.s.** Kupující stranou bylo OKD Doprava, akciová společnost ze skupiny podnikatele Bakaly.

Antimonopolní úřad provedl neohlášené místní šetření v obchodních prostorách **mediálních agentur MÉDEA a.s., MEDIA VIEW, s.r.o. a OMD CZECH, a.s.** Důvodem inspekce bylo podezření z možného uzavření a plnění kartelové dohody při nakupování reklamního prostoru v médiích.

Úřad uložil svým prvostupňovým nepravomocným rozhodnutím pokutu **sto tisíc korun Vojenskému opravárenskému podniku 026 Šternberk.** Tento státní podnik byl Ministerstvem obrany v srpnu 2006 pověřen zajištěním ekologické likvidace munice. VOP 026 Šternberk pak na tuto zakázku ale nevypsal tendr a uzavřel smlouvu přímo se společností ZEVETA AMMUNITION.

Předseda Úřadu Martin Pecina pravomocně potvrdil zastavení správního řízení ve věci veřejné zakázky na Dodávku vitaminových přípravků pro děti zadavatele Hutnická zaměstnanecká pojišťovna, neboť neshledal porušení zákona o veřejných zakázkách. Případ si nicméně zasluhuje větší pozornost z jiného důvodu. **Úřad totiž poprvé ve své rozhodovací praxi uvedl, že zdravotní pojišťovny mají právní postavení veřejného zadavatele.**

ŘÍJEN

Úřad povolil změnu vlastníka vydavatelství **ECONOMIA**. Kupující stranou byla společnost Respekt Media a.s., jejímž jediným akcionářem je Zdeněk Bakala. Prodávající stranou pak skupina Handelsblatt.

Úřad povolil převzetí mlékárenských firem **MILKAGRO** a **OLMA** ze strany společnosti ZEMOS, která náleží do skupiny AGROFERT podnikatele Andreje Babiše. Spojení bylo povoleno bez podmínek.

Úřad ukončil správní řízení se společností **Dveře Praha s.r.o.** Tato společnost uzavírala zakázané dohody o přímém určení prodejních cen se svými odběrateli dveří a zárubní. K odstranění závadného stavu došlo v průběhu správního řízení, firma proto nebyla sankcionována.

Úřad svým prvostupňovým rozhodnutím zrušil zadání veřejné zakázky **Krajského soudu v Brně** na vybavení nábytkem nového justičního areálu. Důvodem byly chyby v zadávacích podmínkách zakázky, jejíž objem činí cca 60 mil. korun bez DPH. Zadavatel v rozporu se zákonem omezil okruh uchazečů. Proti rozhodnutí se neodvolal.

LISTOPAD

Za účasti více než stovky odborníků z České republiky i ze zahraničí se v novém sídle ÚOHS uskutečnily dva **odborné semináře**, jeden o veřejné podpoře a druhý o posledních trendech a vývoji soutěžního práva.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil navrhované spojení soutěžitelů **ŠKODA TRANSPORTATION s.r.o.** a **MOVO spol. s r.o.**

ÚOHS uzavřel první případ v oblasti **koncesí**, když svým druhostupňovým rozhodnutím pokutoval částkou 100 tisíc korun obec Zdiby ležící nedaleko Prahy. Obec při výběru koncesionáře za účelem provozování kanalizace a čističky odpadních vod nepostupovala v koncesním řízení a oslovila pouze jednoho

zájemce. Koncesní zákon z roku 2006 upravuje podmínky a postup veřejného zadavatele při uzavírání koncesních smluv v rámci spolupráce mezi veřejnými zadavateli a jinými (podnikatelskými) subjekty. Veřejný zadavatel tak může, jako v tomto uvedeném případě, zadat provozování kanalizace a čističky odpadních vod včetně dobudování části kanalizační sítě s tím, že úplata náležící koncesionáři bude spočívat ve výběru stočného od producentů odpadních vod, tj. uživatelů kanalizační sítě. Zadavatel je však i v oblasti koncesí vázán nutností vybrat koncesionáře v koncesním řízení, jestliže předpokládaný příjem koncesionáře činí 20 mil. Kč bez DPH a více. V daném případě však koncesní řízení nebylo vypsáno, přestože předpokládaný příjem koncesionáře (společnost **BMTO GROUP**) přesáhne limit 20 mil. korun. Obec Zdiby tak byla pokutována, protože uzavřela smlouvu po jednání s pouze jediným uchazečem. Tím byl zcela vyloučen prvek soutěže.

Společnost **VISION Rudoltice s. r. o.** nepostupovala dle zákona při zadávání veřejné zakázky na akci „Obytná zóna Zámeček – Rudoltice výstavba bytových jednotek a technické infrastruktury, obec Rudoltice, Pardubický kraj“ a byla jí uložena pokuta ve výši 80 000 Kč.

PROSINEC

Právní moci nabylo druhostupňové rozhodnutí ÚOHS, kterým byla uložena pokuta 50 tisíc korun Ministerstvu dopravy. Zadavatel veřejnou zakázku na poskytování právních služeb ve spojitosti se zaváděním mýtného na českých dálnicích nezadal v některém ze zadávacích řízení. Jednalo se o smlouvy uzavírané mimo režim zákona v období od listopadu 2004 do března 2006. Tento postup mohl podstatně ovlivnit hodnocení nabídek. Celková výše ceny předmětné zakázky v daném případě činila přes 4 miliony korun.

AKTIVITY ÚOHS V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH

OBLAST HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Robert Neruda
místopředseda pověřený
řízením Sekce hospodářské
soutěže

Ohlédnutí za rokem 2008

Důvodem poslední významné změny struktury Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže bylo posílit klíčové aspekty jeho činnosti v oblasti ochrany soutěže: jednotnost aplikační praxe, profesionalizaci a modernizaci jeho činnosti a vůbec větší aktivitu. Ambicí bylo vyprofilovat Úřad jako transparentního, otevřeného, komunikativního ochránce soutěže, který je zároveň důsledný a přísný. Rok a tři měsíce po zřízení jediné Sekce hospodářské soutěže je asi první vhodná příležitost pro ohlédnutí, zda a jak se těchto cílů podařilo dosáhnout. Rád bych proto velmi stručně rekapituloval to, co se za rok 2008 v oblasti ochrany soutěže událo.

Předpokladem možnosti dosáhnout vytýčených cílů je kompletní tým odborníků. Po dlouhé době se podařilo dosáhnout stavu téměř úplného naplnění pracovních pozic na Sekci hospodářské soutěže. Zároveň se nám podařilo navázat spolupráci s celou řadou nezávislých odborníků v různých oblastech a své budoucí zaměstnance hledáme i mezi stážisty, kteří pro Úřad pracují již při svém studiu. Byl zaveden komplexní systém vzdělávání zaměstnanců, a to zejména v ekonomii, ekonometrii a souvisejících oborech.

Prioritou každého soutěžního úřadu musí být boj s kartely. Úřad proto v roce 2007 přijal nový leniency program a zřídil samostatný odbor, který se zabývá výlučně odhalováním a prokazováním zakázané horizontální spolupráce mezi konkurenty. Byť v roce 2008, kromě několika zakázů protisoutěžních aktů sdružení soutěžitelů, nebylo vydáno rozhodnutí o „pravém“ horizontálním kartelu, existují přinejmenším dobré výchozí podmínky pro to, aby se tato statistika do budoucna změnila. Nový leniency program začíná přinášet první ovoce; Úřad obdržel v uplynulém období pět žádostí o imunitu, a tyto případy jsou v šetření. Úřad aktivně využívá tzv. markeru, který soutěžitelům, kteří se rozhodnou ukončit svou účast v kartelu, umožňuje podat i neúplnou žádost a tuto v krátké době doplnit, a přitom si zachovat pořadí v případné frontě žadatelů o odpuštění pokuty.

Pomineme-li kartely, v souvislosti s aplikací § 3 soutěžního zákona (zákaz protisoutěžních dohod), byl Úřad v právě končícím roce aktivní zejména v oblasti vertikálních dohod o určení cen pro další prodej (resale price maintenance). Tato ujednání patří podle českého i evropského práva mezi tzv. tvrdá ustanovení narušující soutěž. Úřad po nějakou dobu spoléhal na prevenci a předpokládal, že soutěžitelé, poučení o nelegálnosti takových aktivit, od těchto méně závažných forem koluze sami ustoupí. Ve skutečnosti však RPM podle zkušeností Úřadu zůstalo v mnoha sektorech přítomné. Omezená konkurence uvnitř značky, kterou tato praktika přináší, přitom může být jedním z důvodů relativně vyšších maloobchodních cen v ČR oproti situaci v mnoha okolních státech. I proto se Úřad rozhodl připomenout existenci tohoto zákazu vyšetřováním několika významných případů, a to na trzích prodeje selektivní kosmetiky, outdoorového vybavení, distribuce knih či nealko nápojů. Některé kauzy jsou stále v běhu, jiné jsou ukončeny pravomocným rozhodnutím.

Mezi ty druhé patří případ Kofola, který je však významný i tím, že v něm byla v historii Úřadu poprvé použita procedura narovnání (angl. settlement procedure). Úřad se zde nechal volně inspirovat praxí jiných soutěžních úřadů i novým oznámením Komise. Principem narovnání v české rozhodovací praxi je uznání odpovědnosti a právní kvalifikace, popř. předložení dodatečných důkazů ze strany účastníků řízení, výměnou za snížení pokuty. Podle prvních zkušeností je narovnání prospěšné jak pro účastníky řízení, tak pro soutěžní úřad. Strany mají možnost ovlivnit výsledek a délku trvání správního řízení, a tím omezit negativní vlivy vyšetřování na svou reputaci a zvýšit svou právní jistotu. Úřad si od procedury narovnání slibuje administrativní ulehčení a možnost věnovat své zdroje na odhalování jiných, zejména skrytých případů porušení soutěžního práva. Specifikem české praxe (na rozdíl od podobné procedury u Evropské komise) je skutečnost, že narovnání lze použít ve všech sankčních řízeních, tedy nejen těch, která se týkají kartelů.

V oblasti zneužívání dominance zahájil Úřad v roce 2008 několik správních řízení, která jsou dosud v běhu. Dokončeno, alespoň na prvním stupni, však bylo řízení se společností České dráhy. Ta byla rozhodnutím z července pokutována částkou 270 milionů Kč za zneužití dominance na trhu železniční nákladní přepravy substrátů ve velkých objemech. Zneužití mělo podle rozhodnutí Úřadu formu diskriminace na úkor zákazníků, ale i konkurentů. Toto řízení bylo důkazně velmi náročné, čemuž odpovídala i jeho délka. Za zmínku jistě stojí skutečnost, že Úřad ve svém rozhodnutí konstatoval porušení českého i evropského soutěžního práva, byť se tak stalo v době platnosti rozsudku Krajského soudu v Brně, jenž takovou praxi prohlašoval za nepřipustnou. Principiální správnost postupu Úřadu naopak potvrdil (v jiné kauze) na podzim roku 2008 Nejvyšší správní soud.

Znovu obnovený odbor fúzí se v tomto roce zabýval zhruba stejným počtem spojení jako v minulých letech. Běžnou praxí se stala přednotifikačních jednání, která slouží k diskusi mezi Úřadem a spojujícími se stranami o otázkách vzniku a splnění notifikační povinnosti ještě před zahájením řízení. Zkušenosti ukazují, že tato jednání významnou měrou přispívají ke zjednodušení a zrychlení celého správního řízení, a proto jejich využití doporučujeme všem soutěžitelům. Úřad v roce 2008 zahájil šetření v tzv. druhé fázi ve dvou případech a taktéž dvě spojení nakonec povolil se závazky. V obou případech (*Rewe/Plus Discount* a *Agrofert/První žatecká*) měly závazky povahu strukturálních opatření (prodej aktiv), čímž bylo v praxi potvrzeno odhodlání Úřadu do budoucna preferovat tento typ závazků před dříve převažujícími, avšak méně efektivními podmínkami behaviorálními. V uplynulém roce Úřad rovněž poprvé úspěšně převzal a vyřešil případ spojení podniků, který byl původně notifikován Evropské komisi (*Rewe/Plus Discount*).

Mozaika aktivit Sekce hospodářské soutěže by nebyla úplná, pokud bych nezmínil aktivnější používání procesních nástrojů, jež má Úřad dle zákona k dispozici pro odhalování skrytých deliktů. Jen za rok 2008 Úřad vykonal sedm neohlášených místních šetření (*dawn raid*), jichž se zúčastnilo více než 20 týmů složených s pracovníků sekce. Jako doklad důsledného trvání na řádném plnění procesních, zejména informačních povinností nechť slouží praxe ukládání citelných procesních pokut, a to s využitím nového, vyššího zákonného limitu 1 % z obratu soutěžitele.

Posílení rozhodovací činnosti nemělo mít za následek utlumení aktivit směřujících na prevenci či nesankční řešení méně závažných deliktů. Celá řada případů tak byla i v roce 2008 řešena pomocí závazků před zahájením správního řízení nebo v jeho průběhu. Dělo se tak přitom na základě pravidel, jež za účelem jednotnosti a transparentnosti postupu vydal Úřad na jaře tohoto roku ve formě Oznámení o alternativním řešení soutěžních problémů.

Vydávání soft law bylo další oblastí, do níž Sekce hospodářské soutěže napřela své síly. Kromě již zmíněného Oznámení

o alternativním řešení soutěžních problémů lze zmínit stanovisko k aplikaci soutěžního práva v zemědělství a činnosti tzv. odbytových družstev (viz Infolist ÚOHS 1/2008), jakož i metodiky a návody v oblasti fúzí (Oznámení o přednotifikačních kontaktech, Oznámení o výpočtu obratu, Oznámení konceptu spojení soutěžitelů). Účelem všech těchto dokumentů je zvýšit předvídatelnost činnosti Úřadu v jednotlivých oblastech, a tím též právní jistotu adresátů soutěžního práva. Ti přitom mají možnost jejich znění aktivně ovlivnit, neboť Úřad nově prezentuje návrhy nových oznámení na svých internetových stránkách spolu s výzvou k připomínkám. V této praxi Úřad hodlá pokračovat, a již dnes pracuje na řadě dalších oznámení.

Úřad na sklonku roku dokončil své doposud největší sektorové šetření v oblasti distribuce a servisu motorových vozidel, jehož výsledky byly publikovány v Infolistu 5/2008. Během tohoto šetření byli osloveni všichni distributoři a autorizovaní opravci aut v ČR. Výsledkem byl velmi reprezentativní obraz o fungování tzv. blokové výjimky a identifikace potenciálních problémů, jež budou dále řešeny individuálně.

I nadále Úřad rovněž hodlá aktivně podněcovat a aktivně přispívat do tuzemské i mezinárodní odborné diskuse o soutěžním právem. Velmi inspirujícím se v tomto ohledu stalo již pravidelné podzimní setkávání expertů na soutěžní právo na seminářích a konferencích organizovaných Úřadem. Zatím poslední dvoudenní seminář se konal v listopadu 2008, účastnilo se jej na 150 účastníků, včetně zahraničních, a v rámci pěti panelů byla z různých pohledů diskutována vysoce aktuální témata soutěžního práva.

Úřad bude i nadále publikovat svá oznámení a provádět sektorová šetření. Zejména však hodlá věnovat více sil i prostředků v boji s kartely a vylučovacími praktikami dominantních soutěžitelů. Tato jednání poškodí v konečném důsledku spotřebitele nejvíce. Je to přitom velká výzva; kartely jsou čím dál důmyslnější a důkladněji skryté, soutěžní analýza chování dominantů je stále složitější, má-li zohledňovat všechna specifika a hospodářské souvislosti případu. Děláme vše proto, abychom byli této výzvě schopni dostát.

Statistiky

NEJVYŠŠÍ POKUTY ULOŽENÉ V ROCE 2008

Případ	Forma porušení zákona	Výše sankce	Pravomocně
České dráhy	zneužití dominantního postavení	270 mil.	ne
Drůbežáři	horizontální kartel	14,208 mil.	ano
Kofola Holding	vertikální kartel	13,552 mil.	ano
LINDE GAS	zneužití dominantního postavení	12 mil.	ano
Kofola,a.s.	procesní porušení zákona	11,836 mil.	ne

Stav k 30.11.2008

Většina zahájených správních řízení se podobně jako v minulých letech týkala oblasti spojování soutěžitelů. Zahájeno bylo celkem 52 řízení. Ke dni 25.11.2008 bylo vydáno 56 rozhodnutí. Ve všech případech byly navrhané fúze povoleny. Spojení AGROFERT HOLDING/PRVNÍ ŽATECKÁ a REWE/PLUS DISCOUNT byla povolena se strukturálními závazky. V jednom z rozhodnutí z oblasti fúzí byla uložena pokuta, povolení Úřadem nepodléhalo 8 případů. Oproti roku 2007 výrazně vzrostl počet zahájených správních řízení v oblasti antitrustu. Úřad se zabývá třemi možnými případy zneužití dominantního postavení. Počet zahájených řízení u kartelů je pak ještě vyšší – 17. Z toho u deseti kauz jde o vertikální kartely, u sedmi o horizontální. Počet rozkladů podaných v roce 2008 proti rozhodnutím Úřadu vydaným v oblasti hospodářské soutěže činil 24. Bylo vydáno 14 druhostupňových rozhodnutí. Velké množství případů je nadále řešeno soutěžní advokací, tedy mimo správní řízení. Do konce listopadu 2008 tak bylo vyřešeno 6 případů. V roce 2008 byla navázána spolupráce s Policií ČR při detekci

kartelů. Vůbec poprvé pracovníci ÚOHS asistovali při kartelovém šetření Evropské komise na území ČR. Poprvé bylo použito stahování disků z počítačů znalcem.

Mezi hlavní trhy, u nichž úřad spatřuje absenci férové soutěže, patří mj. trh skladování zemního plynu v podzemních zásobnících. Úřad v daném případě šetří, zda nedošlo k porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže v důsledku uzavření dlouhodobé smlouvy o uskladnění plynu, jíž společnost RWE Gas Storage s.r.o. (provozovatel a vlastník zásobníků) dlouhodobě poskytla společnosti RWE Transgas, a.s. (obchodník s plynem) téměř veškerou celkovou kapacitu virtuálního podzemního zásobníku. Dále se Úřad zabývá tím, že RWE Gas Storage odmítá uzavřít smlouvy o skladování plynu s obchodníky nenáležícími do skupiny RWE. Úřad pozorně sleduje i jiné oblasti, například jde o opakované podněty z oblasti pohřebnictví, nakladatelské služby nebo vnitrostátní autobusovou dopravou.

OBLAST VEŘEJNÉ PODPORY

Kamil Rudolecký
I. místopředseda ÚOHS

V roce 2008 se Úřad v oblasti veřejné podpory podílel na přípravě konečného znění nového právního předpisu ES, a sice **obecné blokované výjimky**, která vyjímá z notifikací povinnosti vymezené kategorie veřejných podpor. Všechny předešlé blokované výjimky a rovněž nové oblasti (inovace, životní prostředí, výzkum a vývoj pro velké společnosti, opatření týkající se rizikového kapitálu pro malé a střední podniky) byly tímto dokumentem sloučeny do jediného nástroje. Jedná se o přelomovou kodifikaci blokovaných výjimek z mnoha oblastí veřejné podpory, která umožní poskytnutí podpory bez nutnosti zdlouhavého schvalovacího procesu u Evropské komise, a to až u 70% případů. Obecné nařízení o blokovaných výjimkách je důležité zejména pro malé a střední podniky.

V rámci legislativní činnosti orgánů ES byly Úřadem zpracovány připomínky k připravované úpravě pravidel poskytování veřejné podpory v oblasti **veřejnoprávního vysílání**. Zástupci Úřadu se rovněž v Bruselu účastnili poradního výboru k připravovanému Oznámení Komise o **vymáhání práva státní podpory vnitrostátními soudy**, tedy pomocí soukromoprávních žalob. Tento dokument navazuje na předchozí dokument z roku 1995. Nutno podotknout, že v českém prostředí institut soukromoprávní žaloby prozatím není příliš využíván. Jedná se

přítom o velmi efektivní způsob kontroly slučitelnosti veřejné podpory, pomocí něhož lze zamezit realizaci podpory, nařídít její navrácení, uplatnit náhradu škody, předběžné opatření, či vymáhat úroky. Za účelem širší aplikace bude v nadcházejícím roce zapotřebí masivnějšího školení českých soudců.

Co se týče procesních záležitostí, bude Úřad až do konce roku 2008 v rámci plnění oznamovací povinnosti vůči Evropské komisi připomínkovat funkčnost nového **interaktivního systému oznamování veřejných podpor**.

V právě uplynulém roce byla rovněž řešena řada případů poskytování **veřejné podpory v oblasti dopravy** a zajištění dopravní obslužnosti. V této souvislosti bylo Evropské komisi předloženo sedm oznámení, týkajících se zejména dopravní infrastruktury a obnovy vozového parku veřejné dopravy. V této oblasti se podařilo získat čtyři pozitivní rozhodnutí Evropské komise.

Na konci roku byla Evropské komisi předložena **zpráva o provádění rozhodnutí Komise 2005/842/ES o službách obecného hospodářského zájmu**. Úřad zaslal jednotlivým poskytovatelům žádost o poskytnutí přehledu služeb, které byly v rámci jejich působnosti kompenzovány na základě uvedeného rozhodnutí.

Na začátku roku byly přijaty nové **pokyny na ochranu životního prostředí** v rámci balíčku opatření týkajících se změny klimatu a energie. Podle těchto pokynů mohou členské státy poskytnout státní podporu zejména pro účely včasného přizpůsobení se budoucím normám Společenství a podporu pro environmentální studie. Stejně tak jde o oblasti úspory energie a podporu na obnovitelné zdroje energie a kombinovanou výrobu tepla a elektrické elektřiny. Komise přijala rovněž nové **sdělení o zárukách**. Po konzultaci s Komisí byly určeny podmínky, které upřesňují, kdy nejsou veřejné záruky na **půjčky** státní podporou.

Co se týče reakce na **finanční krizi**, schválila Komise v listopadu 2008 sdělení „Plán evropské hospodářské obnovy“, jehož cílem je překonat současnou finanční krizi v Evropě. Plán obnovy je založen na dvou hlavních prvcích. Za prvé jde o krátkodobá opatření, jejichž účelem je podpořit poptávku, zachránit pracovní místa a napomoci k obnově důvěry v evropské hospodářství. Za druhé jde o tzv. chytré investování, které by mělo vést k větší prosperitě. Plán obsahuje návrhy, které zachovávají rovné podmínky pro soutěžitele a neměly by omezit hospodářskou soutěž. Je třeba si však uvědomit, že podpora není všelékem na současné obtíže, dobře cílená veřejná podpora však může odblokovat poskytování úvěrů.

Podpora na **záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích**, nebyla v roce 2008 využita. Veřejné orgány si již v daleko větší míře uvědomují, že tento typ podpory přináší velká rizika a jeho využití je vhodné pouze v za naprosto výjimečných podmínek.

Úřad byl v tomto roce velmi aktivní v oblasti posouzení **úhrady za zdravotní péči**. V rámci konference, která proběhla v Praze

za účasti ministerstev a krajů, byla popsána situace v České republice a navrženy postupy jak sladit poskytování financí s předpisy veřejných podpor ve smyslu služby obecného hospodářského zájmu.

Činnost odboru veřejné podpory v číslech	
Stanoviska k problematice veřejné podpory vydaná poskytovatelům/příjemcům	550
Notifikace a oznámení dle blokových výjimek EK	59
Připomínky k návrhům právních předpisů ČR	66
Účast na seminářích, pracovních skupinách k problematice VP, konzultace	208
Účast na poradních výborech, prenotifikačních jednáních s EK	21
Odborné články v tisku a informačních listech	13
Žádost o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	8

Stav k 30. 11. 2008

OBLAST VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

NEJVYŠŠÍ POKUTY ULOŽENÉ V ROCE 2008

Zadavatel	Zakázka	Výše pokuty	Pravomocné
Karlovy Vary	polyfunkční hala	500 tisíc korun	ano
Prostějov	aquapark	500 tisíc korun	ano
Zlín	výpočetní technika	300 tisíc korun	ne
Vítkovice aréna	sport bar	300 tisíc korun	ano

Stav k 30.11.2008

Celkem byly v roce 2008 uloženy v prvním stupni pokuty ve výši 1,684 mil. korun. Mnohem vyšší je celková částka za kauce propadlé do státního rozpočtu. Do konce listopadu 2008 se jednalo o téměř 14 milionů korun. Naopak vráceno navrhovatelům bylo přes deset milionů, neboť jejich podání byla odůvodněná (v této sumě jsou i případy zahájené v roce

2007). Celkem bylo do konce listopadu 2008 složeno téměř 20 milionů na kaucích.

ÚOHS v oblasti zadávání veřejných zakázek zahájil do konce listopadu 229 správních řízení, v nichž vydal 164 rozhodnutí. Ze zahájených řízení 145 bylo na návrh a ostatní z vlastního podnětu. Zcela převládají řízení podle aktuálního zákona č. 137/2006 o veřejných zakázkách, kterých bylo 204. Dvě řízení byla vedena podle zákona o koncesích. Ostatní pak podle předchozí právní úpravy pro oblast zadávání veřejných zakázek. ÚOHS v roce 2008 vydal celkem 58 předběžných opatření (tedy zakázů uzavřít smlouvu před vydáním rozhodnutí ÚOHS ve věci). Návrh na vydání předběžného opatření byl zamítnut ve 24 případech.

V poměrně velkém počtu případů využívají účastníci řízení možnosti podání rozkladu. V roce 2008 bylo do konce listopadu vydáno celkem 170 rozhodnutí, z toho bylo 26 prvostupňových rozhodnutí zrušeno a vráceno k novému projednání. Naopak potvrzena byla například pokuta 500 tisíc korun městu Karlovy Vary za chybný tendr na dodavatele výstavby hokejové haly.

PREZENTACE ÚOHS V MÉDIÍCH

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) klade na spolupráci se sdělovacími prostředky značný důraz. V roce 2008 proto byl vydán **dosud největší počet tiskových zpráv** (do konce listopadu 138), které jsou základním komunikačním prostředkem ve vztahu k novinářům i veřejnosti. Většina z vydaných sdělení byla zaměřena na oblasti ochrany hospodářské soutěže. Pravidelně jsou konány také tiskové konference s předsedou ÚOHS a řediteli jednotlivých sekcí. Zde jsou komunikována závažná rozhodnutí nebo složitější témata a trendy. ÚOHS

kromě tiskových zpráv, které mj. zveřejňuje aktuálně na svých webových stránkách www.compet.cz, vydává také rozsáhlejší publikace. Jedná se zejména o informační listy. Ty vychází 6x ročně a jsou zaměřeny monotematicky. Jednotlivá čísla roku 2008 se zabývala zemědělstvím, soutěžní advokací, veřejnou podporou, soukromým prosazováním soutěžního práva, sektorovým šetřením na automobilovém trhu a významnými událostmi roku. Kromě infolistů byla vydána i reprezentativní publikace k otevření nového sídla ÚOHS s názvem **Úřad pro**

ochranu hospodářské soutěže. Historie, fakta, svědectví. Tato kniha obsahuje kromě vyjádření řady odborníků například i rozsáhlou historii soutěžního práva. Odbor vnějších vztahů spolupracuje s několika periodiky, v kterých má pravidelné rubriky. Jedná se zejména o časopisy Prosperita, Parlament,

vláda, samospráva, Moravské hospodářství nebo Veřejné zakázky. Ve sledovaných médiích se v prvních jedenácti měsících roku 2008 objevilo více než 5 400 zmínek o práci ÚOHS. Úřad byl za kvalitní komunikaci oceněn odbornou společností Westminster.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Úřad se v roce 2008 aktivně zapojil do řady významných mezinárodních aktivit. V březnu byl úspěšně uspořádán dvoudenní workshop Mezinárodní soutěžní sítě (International Competition Network – ICN) o spojování soutěžitelů, kterého se zúčastnili delegáti z více než 40 zemí světa. Česká delegace se také aktivně zapojila do panelových diskusí během květnového výročního zasedání ICN v Kjótu. Zástupci Úřadu v čele s předsedou Martinem Pecinou, se zúčastnili zasedání Soutěžního výboru OECD v Paříži, která se konala v únoru, červnu a říjnu, kde prezentovali příspěvky Úřadu k jednotlivým tématům. V červnu byly navíc na půdě OECD

představeny výsledky detailního přezkumu soutěžního práva a politiky (tzv. peer review) v České republice. Examinátoři ze Sekretariátu OECD, Mexika a Belgie se shodli na tom, že vývoj soutěžního práva v České republice zaznamenal od posledního přezkumu v roce 2001 výrazný pokrok a ochrana hospodářské soutěže je na úrovni srovnatelné s nejvyspělejšími členskými státy OECD.

Úřad také v rámci prohlubování spolupráce se zeměmi Střední a Východní Evropy připravil týdenní školení pro zástupce soutěžních úřadů z Ruska, Srbska a Chorvatska.

SODNÍ PŘEZKUM ROZHODNUTÍ

HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

V roce 2008 bylo proti 11 rozhodnutím předsedy Úřadu a 3 prostým příspěvům (vyřízení podnětu) podáno celkem 19 žalob. Dále byly podány 2 žaloby proti údajné nečinnosti ÚOHS. Do konce listopadu soudy rozhodly v celkem 20 případech. Více než polovina těchto rozsudků byla ve prospěch ÚOHS. Jednalo se například o případy společností SAZKA, UPC nebo A.S.A. TS Prostějov.

Nejvýznamnější judikatorní událostí roku 2008 byl rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci *RWE Transgas*, který se zabýval pokutou ve výši 240 mil. Kč z roku 2007, uloženou za zneužití dominantního postavení na velkoobchodním trhu dodávek zemního plynu. Krajský soud v Brně nejprve rozhodnutí ÚOHS zrušil s odůvodněním, že v souladu se zásadou *ne bis in idem* (zákaz dvojího stíhání nebo trestání v téže věci) nelze za stejné jednání udělit souběžně pokutu jak za porušení evropského, tak za porušení českého práva. Nejvyšší správní soud se v tomto bodě s názorem Krajského soudu neztotožnil a jeho rozhodnutí zrušil. Podle soudců Nejvyššího správního soudu je ÚOHS oprávněn soutěžiteli omezujícímu hospodářskou soutěž uzaví-

ráním zakázaných dohod nebo zneužíváním dominantního postavení na trhu udělit pokutu souběžně za porušení komunitárního (evropského) i českého práva. „Souběh ... komunitárních a vnitrostátních správních deliktů je možný, neboť zájmy chráněné skutkovými podstatami správních deliktů dle Smlouvy ES a skutkovými podstatami dle zákona o ochraně hospodářské soutěže jsou rozdílné,“ uvádí se mimo jiné v rozhodnutí NSS. Udělení pokuty za obě porušení je navíc v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora Evropských společenství.

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

V roce 2008 bylo do konce listopadu podáno ke Krajskému soudu v Brně celkem 40 žalob. Z nich 7 bylo zamítnuto, 3 řízení zastavena, 1 rozhodnutí předsedy zrušeno (podána kasační stížnost) a v 1 případě byla ÚOHS uložena povinnost vydat rozhodnutí. Celkově vydal v roce 2008 Krajský soud v Brně a Nejvyšší správní soud ve věci veřejných zakázek 29 rozsudků, z nichž více jak polovina byla ve prospěch ÚOHS. Zamítnuty byly například žaloby města Bechyně, Povodí Labe, akciové společnosti THERMAL-F aj.

ROZPOČET ÚOHS A POČET ZAMĚSTNANCŮ

Rok	rozpočet schválený v Kč	limity počtu zaměstnanců
2004	142 964 000	126
2005	143 801 000	123
2006	134 209 000	123
2007	137 952 000	124
2008	141 949 000	126
2009	142 126 000*	126

* schváleno Hospodářským výborem PSP ČR

AGENDA 2009

Hospodářská soutěž

V oblasti ochrany hospodářské soutěže by mělo v roce 2009 dojít ke změně základního předpisu v této oblasti, a to zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), v platném znění (dále též „soutěžní zákon“). Zásadní novinkou by mělo být zavedení tzv. zjednodušeného řízení o posuzování spojení. Mělo by tak dojít k urychlení řízení v případech těch kategorií spojení, u kterých je pravděpodobnost jejich negativních dopadů na soutěž nízká. Změny se týkají rovněž vymezení působnosti soutěžního zákona v oblasti zemědělství; měla by být vypuštěna specifická a s komunitárním právem nekompatibilní pravidla, která byla do soutěžního zákona vložena v roce 2005, a nahrazena obecnou výjimkou pro oblast zemědělství, identickou s tou, která platí pro právo evropské. Nově vymezena by měla být rovněž procedurální a sankční ustanovení. V tomto případě se ovšem nejedná o zavádění nových právních institutů, ale o upřesnění dikce stávajících ustanovení. Jedinou významnější výjimku představuje ukládání sankcí pro sdružení podniků, jejíž výše by nově mohla být určena s ohledem na obrat jeho členů, přičemž tito členové by za zaplacení uložené pokuty ručili.

V roce 2009 se ÚOHS hodlá zaměřit na aktivnější boj s kartely a vylučovacími zneužitími dominance. Bude provedeno několik šetření, jež by měla vést k identifikaci soutěžních problémů a jejich řešení prostřednictvím navazující činnosti Úřadu či návrhem změny regulace. Úřad bude nadále vytvářet publikace soft law a prohlubovat své expertízy v oblasti ekonomie a ekonometrie. V rámci výkonu dozoru se ÚOHS zaměří na průběh přechodu z analogového na digitální vysílání a tedy, zda nedochází k porušování soutěžních pravidel. S ohledem na probíhající nové analýzy relevantních trhů v sektoru elektronických komunikací je nutné počítat i s tím, že část agendy, která byla dosud pokryta regulací prováděnou ČTÚ, může být z této regulace vyňata. Těmto trhům bude věnována zvýšená pozornost.

Veřejné zakázky a koncese

Při výkonu dohledu nad zadáváním veřejných zakázek a koncesí bude Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nadále usilovat o zvyšování standardu hlavně náplně své činnosti, již je v této oblasti přezkoumávání postupů zadavatelů v rámci správních řízení i podnětů. Zvýšená pozornost bude věnována i kontrolní činnosti se zaměřením na odhalování případných systémových chyb u zadavatelů, obdobně jako tomu bylo např. při kontrole Českých drah, a. s., kdy bylo zjištěno, že České dráhy, a. s., opakovaně nepostupují podle koncesního zákona, což bylo způsobeno tím, že tento zadavatel si nebyl vědom toho, že některé jím uzavírané smlouvy spadají pod režim koncesního zákona. Jako opatření k nápravě přislíbil zadavatel u daného typu smluvních vztahů postupovat v režimu koncesního zákona. Rovněž je uvažováno s rozvíjením metodické činnosti včetně účasti na konferencích a školeních i pořádání vlastních školení.

Důležitým záměrem Úřadu v této oblasti v roce 2009 je ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj úspěšné dokončení

legislativního procesu týkajícího se změn právních předpisů upravujících zadávání veřejných zakázek a koncesí. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, i zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení, ve znění pozdějších předpisů, svým obsahem odpovídají zadávací a sektorové směrnici, které relativně komplexně upravily problematiku zadávání veřejných zakázek i udělování koncesí na úrovni komunitárního práva. Hlavním důvodem připravovaných změn je transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/66/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek. Na základě této směrnice, jejíž transpozice musí být ukončena do prosince 2009, bude posílena pravomoc Úřadu na ochranu hospodářské soutěže zejména možnostmi vyslovit za určitých okolností zákaz plnění ze smlouvy, která byla uzavřena v hrubém rozporu se zákonem o veřejných zakázkách či koncesním zákonem.

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, je v účinnosti již dva roky, a tudíž s ohledem na jeho aplikaci v praxi lze vyhodnotit nedostatky, které komplikují jeho praktické využití. Proto návrh novely zákona o veřejných zakázkách reflektuje potřebu dílčích změn zákona, nicméně zásadním způsobem nemění ani hmotněprávní a ani procesní stránku zákona.

Z hlediska obsahového (věcného) se jedná zejména o tyto změny:

- zvýšení transparentnosti zadávacích řízení (např. povinnost číst hodnoty číselně vyjádřitelných kritérií při otevírání obálek);
- zjednodušení postupu v některých druzích řízení;
- zpřesnění ustanovení upravujících prokazování kvalifikace;
- zmenšení formalistického přístupu zákona o veřejných zakázkách (např. odstranění povinnosti podepisovat nabídku na dvou místech nebo větší důraz na skutečnou ekonomickou výhodnost použitých hodnotících kritérií);
- podrobnější a zpřesněná úprava specifických institutů (rámcové smlouvy, opční právo);
- další dílčí úpravy vedoucích ke zpřesnění či zjednodušení zákona o veřejných zakázkách.

Dosavadní zkušenosti s aplikovatelností stávajícího znění zákona č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení, ve znění pozdějších předpisů, a hlavně potřeba vytvoření skutečně funkčního prostředí, ve kterém by veřejní zadavatelé mohli maximálně využívat potenciálu soukromého sektoru pro zajištění jimi poskytovaných služeb, a požadavek na zvýšení transparentnosti při uzavírání koncesních smluv, vyvolaly větší rozsah změn, a proto je pro lepší přehlednost uvažováno s předložením zcela nového koncesního zákona.

V současné době je návrh novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, stejně jako návrh nové právní úpravy koncesí projednáván v rámci meziresortního připomínkového

řízení a v úvodu roku 2009 se předpokládá zpracování vládního návrhu obou zákonů, které budou následně předloženy Parlamentu ČR.

Veřejná podpora

Připravované legislativní změny v této oblasti se na prvním místě týkají dělení kompetencí. Ze zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje (dále též „zákon o veřejné podpoře“) vyplývá, že Úřad plní roli centrálního koordinačního, poradenského, konzultačního a monitorovacího orgánu v oblasti veřejné podpory, ovšem mimo oblast zemědělství a rybolovu. Dílčí a nekomplexní úprava veřejné podpory v této oblasti je dnes obsažena v zákoně č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v platném znění. Tato roztržitost právní úpravy je značně nežádoucí; novela by proto měla vytvořit ucelený systém kompetencí s jasným vymezením působnosti Úřadu i Ministerstva zemědělství. Navrhovaná právní úprava rozšiřuje působnost zákona o veřejné podpoře rovněž na oblast zemědělství a rybolovu, a pro tuto oblast stanovuje kompetenci Ministerstva zemědělství, zatímco Úřadu zůstává zachována působnost ve všech dalších oblastech. Zcela nově by měla být upravena působnost koordinačních orgánů v oblasti evidence a kontroly využívání podpor malého rozsahu (podpor pod 200 tisíc EUR), které jsou obecně povoleny, nejsou ale dostatečně evidovány. Navrhuje se proto vytvoření centrálního registru těchto tzv. podpor *de minimis*.

První pololetí roku 2009 je spjato s předsednictvím České republiky v Radě EU. Úřad se proto bude zejména v tomto období soustředit na priority, které z předsednictví pro Českou republiku

v oblasti veřejné podpory vyplývají. Především se jedná o následující: revize oznámení o prosazování veřejné podpory národními soudy, revize Best Practices Code a revize oznámení o zjednodušené proceduře při schvalování veřejné podpory.

Úřad bude pokračovat v užší spolupráci s Evropskou komisí, která byla započata koncem roku 2008. Spolupráce spočívá mj. v užší bilaterální spolupráci mezi Úřadem a Evropskou komisí: tj. především využívání pre-notifikačních nástrojů, neformálních konzultací a spolupráce s casehandlerem notifikovaného případu a zajištění spojovací komunikace mezi poskytovatelem a casehandlerem.

Mezinárodní spolupráce

Nejvýznamnější událostí, která ovlivní činnost Úřadu na mezinárodní scéně bude bezesporu předsednictví České republiky v Radě EU. S ním souvisí i připravované události, na kterých se bude Úřad podílet. Jde především o tzv. Soutěžní den (Competition Day), který proběhne v Brně ve dnech 13. a 14. května a kterého se zúčastní vrcholní představitelé ochrany hospodářské soutěže na národní a evropské úrovni, včetně evropské komisařky pro soutěž. Je připravena i konference věnována problematice veřejné podpory, která v poslední době nabývá na důležitosti. Úřad se dále bude podílet na přípravách na neformální zasedání pracovní skupiny Rady EU pro hospodářskou soutěž spolu s chystaným plenárním zasedáním Evropské soutěžní sítě (European Competition Network – ECN), jež se rovněž uskuteční v Brně. V druhé polovině roku se chystá Úřad uspořádat mezinárodní seminář, zaměřený na aktuální vývoj v soutěžním právu, který bude tématicky navazovat na již konané akce podobného formátu.

